

де $f(M_u, m_u, t_k)$ – функція, що описує величину послідовних поступлень за векселем, така що $\sum_{k=1}^{m_u} u_k = M_u$; $u_k = u(t_k)$ – поступлення у k -тий проміжок часу отримання поступлень.

8. Вибрати залежність $g(M_y, m_y, t)$ за якою вираховується величина виплат за векселем, де M_y – величина зобов'язань, від якої вираховуються виплати, m_y – кількість порцій, на які розбиваються виплати, t – час (дата) оплати.

9. Визначити обсяги виплат при виконанні операції з векселем за формулою:

$$y_k = g(M_y, m_y, t_k) \mu \eta \chi + x, \quad (3)$$

де $g(M_y, m_y)$ – функція, що описує величину послідовних поступлень за векселем, така що $\sum_{k=1}^{m_y} y_k = M_y$; $y_k = y(t_k)$ – поступлення у k -тий проміжок часу внесення оплат.

10. Побудувати залежність величини отриманих $u(t)$ й виплачених коштів $y(t)$ від часу.

11. Знайти чистий дохід (збиток) як різницю $S(t) = y(t) - u(t)$.

12. Проаналізувати величину доходу, уточнити параметри операції (пп. 2-6, 8) і повторити вирахування доходу $S(t)$, поки не буде вибрано прийнятні параметри вексельної операції або прийнято рішення про її недоцільність.

Пошук оптимальних параметрів моделі полягає передусім у встановленні порядку отримання й виплати платежів $y(t)$, $u(t)$ зокрема – у встановленні розмірів вхідних і вихідних виплат, їх кількості, тривалості часу між ними.

Модель вексельного поручення дозволяє спланувати ефективну взаємодію з ремітентом й індосантом, для однієї окремої операції. Запропонована модель слугує основою для програмної системи підтримки прийняття рішень при плануванні вексельних операцій.

УДК 338

Ігор Тимченюк, ст. гр. БЕ–51

Науковий керівник – к.е.н., асистент Різник Н. М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Ihor Tymcheniuk

ECONOMIC AND MATHEMATICAL ANALYSIS OF THE ENTERPRISE ACTIVITY EFFECTIVENESS INDICATORS

Підвищення ефективності господарської діяльності є першочерговим практичним завданням для кожного підприємства. Сучасні ринкові умови господарювання потребують від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції і послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва. В умовах ринку для забезпечення економічного розвитку підприємства змушені постійно контролювати і підвищувати економічну ефективність своєї діяльності. Поняття ефективності як економічної категорії достатньо досліджувалось у вітчизняній та зарубіжній економічній літературі, проте до цього часу немає однозначного чіткого трактування економічної сутності

даної категорії та єдиних критеріїв, за якими вона може бути оцінена кількісно і якісно. Значною мірою це пояснюється складністю і багатогранністю категорії ефективності.

Проблему шляхів підвищення ефективності господарської діяльності підприємств розглядали такі вчені як Герчикова І. Н., Шеремет А. Д., Сайфулін Р. С., Ефімова О. В., Савицька Г.В., Семенов Г. А., Гончаров В. М.

Проблема підвищення ефективності діяльності полягає в тому, щоб на кожну одиницю ресурсів (витрат) – трудових, матеріальних і фінансових – досягти максимально можливого збільшення обсягу виробництва і прибутку. Тому важливо сформулювати критерії, які мають найточніше і найповніше характеризувати суть ефективності як економічної категорії і бути єдиним для всіх ланок господарської діяльності [1].

Однією з головних умов підвищення ефективності роботи підприємства є оптимальність термінів експлуатації основних фондів, і передусім активної їх частини, відповідно до первинного технологічного призначення [2]. При цьому як скорочення, так і подовження терміну експлуатації по-різному впливають на ефективність відтворення та використання знарядь праці.

Скорочення термінів експлуатації основних фондів, з одного боку, прискорить їх оновлення, зменшить моральне старіння, знизить ремонтно-експлуатаційні витрати, а з іншого, зумовить зростання собівартості послуг за рахунок амортизаційних сум, виникне потреба у збільшенні обсягів інвестиційних ресурсів для нарощування виробничих потужностей.

Подовження періоду функціонування основних фондів дасть змогу зменшити обсяг щорічної заміни спрацьованих засобів праці й за рахунок цього спрямовувати більше ресурсів на розширене відтворення, але при цьому знизиться загальна продуктивність діючих основних фондів.

Саме тому терміни експлуатації устаткування на підприємстві мають бути оптимальними, тобто такими, що забезпечують найменші витрати праці на їх виготовлення і використання у виробничому процесі протягом усього періоду їх функціонування.

Для підвищення господарської діяльності підприємства використовуємо методику розрахунку відносної економії ресурсів, яка бере за основу вплив інтенсивних факторів [3]. За цією методикою визначається економія наступних ресурсів:

- чисельності персоналу;
- витрат на оплату праці;
- матеріальних витрат;
- основних виробничих засобів;
- оборотних активів.

Можна виділити два види шляхів розвитку підприємства: інтенсивний та екстенсивний. Головна відмінність інтенсивного шляху розвитку підприємства від екстенсивного полягає у тому, що при інтенсивному шляху розвитку підприємство використовує меншу кількість залучених ресурсів, при цьому забезпечує більшу кількість кінцевого результату. Це досягається за рахунок впровадження передових досягнень, застосуванні нових технологій, поліпшенні форм і методів організації праці.

Для визначення темпів зростання господарської діяльності підприємства розраховуємо інтегральний темп економічного зростання:

$$T_{er} = \sqrt[5]{T_t * T_o * T_f * T_s * T_{yr}}, \quad (1)$$

де T_{er} – інтегральний темп економічного зростання;

T_s – темп росту витратовіддачі;

T_{yr} – темп росту рентабельності майна;

T_t – темп росту продуктивності праці;
 T_o – темп росту швидкості обертання оборотних активів;
 T_f – темп росту фондівдачі.

Підвищення інтегрального темпу економічного зростання можна досягнути за рахунок збільшення якісних показників, тобто за допомогою підвищення рівня інтенсифікації на підприємстві.

Вирішальною умовою підвищення рівня господарської діяльності підприємства є інтенсивний шлях розвитку підприємства, який передбачає введення на підприємстві нової техніки, комплексну механізацію, покращення технології, підвищення продуктивності праці.

Використана література

1. Болюх М. А. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — [Вид. 2-ге, перероб. і доп]. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.
2. Бородич С.А. Эконометрика: Учеб. Пособие / С. А. Бородич – Мн.: Новое знание, 2001. – 408с.
3. Барабаш Н., Кумченко Т. Методики аналізу ефективності господарської діяльності підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата економічних наук: 08.00.02 / Н. Барабаш Т. Кумченко Вісник КНТЕУ 4/2004 – 44 с.

УДК 338

Христина Ткач, ст. гр. БЕ–51

Науковий керівник – к.е.н., асистент Гарматій Н. М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ЗБУТОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Khrystyna Tkach

STRATEGY DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE PROMOTION POLICY IN THE CONTEXT OF INVENTORY OPTIMIZATION

Характеристика підприємства починається з аналізу виробничо-господарської та фінансової діяльності, яка зумовлюється виробництвом продукції та забезпеченні споживачів продукцією.

Будь-яке підприємство для ефективної діяльності використовує стратегії, що базуються на дослідженні ринку, встановленні взаємозв'язків з товаровиробниками та покупцями, пошуку найбільш ефективних каналів і форм реалізації продукції, яка повинна відповідати найвищим вимогам споживачів, контролі за процесом реалізації товарів з метою зниження витрат обігу та прискорення реалізації.

Збутова стратегія для повного функціонування вимагає необхідного організаційного забезпечення, яке повинно включати наступні елементи [1]:

- повне інформаційне забезпечення;
- організацію продажу;
- торгові комунікації;
- організацію товароруку;
- організацію правової та претензійної роботи;
- належне вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду;

Для оптимального визначення запасів та вибору правильної збутової стратегії на підприємстві необхідно враховувати такі чинники: витрати підприємства повинні